

PÄÄTÖS
Tieteellisen tutkimuksen tietopolitiikka

Pvm/Datum/Date   Dnro/Dnr/DNo
2.1.2019   587/05.20.10/2019

Ruokaviraston tieteellisen tutkimuksen tietopolitiikan vahvistaminen

Ruokaviraston tieteellisen tutkimuksen tietopolitiikassa linjataan, miten Ruokavirastossa käsitellään, hallinnoidaan, jaetaan ja julkaistaan dataa ja tuloksia, joita tutkimushankkeissa kertyy ja muodostuu. Tietopolitiikan linjauksia sovelletaan tutkimus- ja kehitysprojektien suunnittelussa, sopimusvalmistelussa, käytännöissä ja julkaisemisessa. Poliitiikka koskee aineistoja ja tuloksia, jotka syntyvät sellaisissa Ruokaviraston tutkimus- ja kehitysprojekteissa, joissa on ulkopuolinen rahoitus tai yhteistyösopimus.

Ruokaviraston tieteellisen tutkimuksen tietopolitiikan linjaukset (liite) vahvistetaan toimeenpantavaksi vuoden 2019 alusta alkaen.

Pääjohtaja

Antti-Jussi Oikarinen

Tutkimusjohtaja

Paula Kinnunen

Liite   Ruokaviraston tieteellisen tutkimuksen tietopolitiikka 1.1.2019

Jakelu   Ruokaviraston strateginen johtoryhmä, Tieteellisen tutkimuksen yhteistyöryhmä, Tutkijat

Tiedoksi   Ruokavirasto (Prikka), Ruokaviraston tutkimusneuvosto, muut tutkimusyhteistyökumppanit

TIETEELLISEN TUTKIMUKSEN TIETOPOLITIikka

TAVOITTEET JA RAJAUKSET

Tieteellisen tutkimuksen tietopolitiikassa linjaamme, miten käsittelemme, hallinnoimme, jaamme ja julkaisemme dataa ja tuloksia, joita tutkimushankkeissa kertyy ja muodostuu. Tavoitteenamme on, että rahoittajat, kumppanit ja tiedon hyödyntäjät löytävät meidät ja tutkimustyömme pysyy vähintään nykytasolla. Poliitiikan avulla haluamme varmistaa, että vastaamme avoimen tieteen, datan ja julkaisun yhä kasvaviin vaateisiin tietosuojasta tinkimättä.

Tietopolitiikan linjauksia sovelletaan tutkimus- ja kehitysprojektien suunnittelussa, sopimusvalmistelussa, käytännöissä ja julkaisemisessa. Tavoitteenamme on, että tutkijamme ja tutkimusyksiköiden johtajamme sekä heitä tiedonhallinnassa tukeva henkilöstö hallitsee tutkimustietopolitiikkamme ja siihen liittyvät ohjeet. Tutkimustietopolitiikasta järjestetään koulutusta ja tuotetaan tukimateriaaleja.

Tutkimustietopolitiikan toteutumista arvioidaan säännöllisesti ja kehitetään tarvittaessa.

Tämä politiikka koskee aineistoja ja tuloksia, jotka syntyvät sellaisissa tutkimus- ja kehitysprojekteissamme, joissa on ulkopuolinen rahoitus tai yhteistyösopimus.

TIETOPOLIITTISET LINJAUKSET

1 Tutkimusaineistojen hallinnan käytännöt ovat yhdenmukaisia

Noudatamme tutkimusaineistojen hallinnassa hyvää tieteellistä käytäntöä¹.

Luomme tutkimusaineistojen hallintaan yhdenmukaiset käytännöt, luovutusta koskevat periaatteet ja ohjeet, ja noudatamme niitä tutkimustoiminnassamme.

Hyödynnämme tutkimusyhteisön yhteistä infrastruktuuria, työkaluja ja tukipalveluja. Tarjoamme näitä tutkijoillemme tutkimusaineistojen hallintaan ja avaamiseen sekä tietotuotteiden rakentamiseen.

¹ Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsittely Suomessa. 2012. Tutkimuseettinen neuvottelukunta. www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Määrittelemme tutkimusaineistojen hallinnan elinkaaren aineiston keruusta pitkäaikaissäilytykseen saakka tutkimushankkeen suunnitteluvaiheessa. Tunnistamme kriittisen tiedon, jonka säilyttämiseen liittyy reunaehtoja, ja tiedon eheyden merkityksen.

2 Tutkimusaineistomme ovat löydettävissä (F) ja saavutettavissa (A) käyttökelpoisessa muodossa (I, R)

Tavoittemme on, että aineistomme ovat FAIR-periaatteiden² mukaisesti löydettävissä ja saavutettavissa käyttökelpoisessa muodossa. Tutkimusaineistomme ja tietotuottemme on kuvattu ja niiden metadatat ovat haettavissa julkisen metadatatpalvelun kautta. Tiedot julkaisuistamme on löydettävissä Juuli-portaalin kautta (Virta-tietokanta) ja verkkosivuiltamme. Tutkimusaineistomme ja tietotuottemme ovat jatkojalostettavassa ja koneluettavassa muodossa, ja niiden käyttöehdot ovat selkeästi esillä.

Otamme huomioon, että erilaisilla tiedonkäyttäjillä on erilaiset tietotarpeet ja tarjoamme heille erilaisia palveluita.

Pyrimme hyödyntämään kansainvälisiä standardeja ja lisenssejä.

Meillä on käytännöt ja ratkaisut merkittävien tutkimusaineistojen pitkäaikaissäilytykseen, joita toteutamme, ellei kumppanimme edellytä muuta.

3 Tutkimusjulkaisumme ja -aineistomme ovat lähtökohtaisesti avoimia

Omistamamme tutkimusaineistot ovat lähtökohtaisesti avoimia, ellei säädöksistä ja sopimuksista muuta aiheudu. Tulokset julkaistaan lähtökohtaisesti joko täysin avoimesti (full open access) tai rinnakkaistallennetaan. Kaikista aineistoistamme on aina avoimesti saatavilla vähintään tutkimusaineiston kuvailutieto sekä tieto siitä, saako aineiston käyttöön ja millä ehdoilla. Pääsääntöisesti tutkimusaineistomme avataan tutkimukseen liittyvän julkaisun yhteydessä/jälkeen.

Tutkimusaineistojamme saa pääsääntöisesti käyttää maksutta ei-kaupallisiin tarkoituksiin. Voimme periä käyttäjiltä korvauksen, jos jalostamme tai irrotamme tutkimusaineistoja.

4 Huomioimme rajoitukset aineistojen avaamisessa

Aineistojemme avaamista ja luovuttamista voivat rajoittaa tiedontuotannon turvaaminen (esim. tiedonantajien luottamuksen säilyttäminen),

---

² Guiding Principles for Findable, Accessible, Interoperable and Re-usable Data Publishing version b1.0. The Future of Research Communications and e-Scholarship FORCE11. <https://www.force11.org/fairprinciples>

hankesopimukset, tietosuojalainsäädäntö tai muu lainsäädäntö. Tutkimusaineistojemme ja -tulostemme kaupallinen hyödyntäminen ja oikeuksien suojaaminen otetaan huomioon avaamisen yhteydessä.

Voimme myöntää käyttöoikeuden osaan käyttörajoitteisista tutkimusaineistoista tutkimuskäyttöön sekä viranomaiselle, jolla on lakisääteinen oikeus saada tietoa.

Voimme jalostaa käyttörajoitteisista aineistoistamme avoimia tietotuotteita karkeistamalla tai anonymisoimalla tietosisältöä.

5 Tutkimusaineistojemme käyttöoikeudet ja –ehdot on määritelty

Tutkimusaineistojemme omistusoikeudet ovat meillä. Tutkimushankkeissamme aineiston luoneilla tutkijoilla on ensikäyttöoikeus aineistoon, ellei tutkimussopimus rajoita oikeutta.

Usean organisaation yhteisissä tutkimushankkeissa sovimme aineistojen omistaja- ja käyttöoikeuksista erikseen hankkeen alkaessa. Asiakasrahoitteisissa tutkimuksissa aineiston omistusoikeus on lähtökohtaisesti tilaajalla, ellei muuta ole sovittu.

Huolehdimme rekisteröityjen oikeuksista ja tietosuojalainsäädännön vaatimusten toteutumisesta tutkimusaineistojen hallinnan suunnittelussa.

Viranomais- ja asiantuntijatehtävissä syntyneistä aineistoista linjataan Ruokavirastossa erikseen.

